

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Prosinec 2019

Obsah

Editorial

Daně

Vláda schválila digitální daň

Quick fixes: Jak na konsignační sklady v lednu 2020?

Dotace pro velké podniky po roce 2020

Jak fungují nové vládní programy migrace zahraničních pracovníků?

Právo

Rozdělení a výplaty zisku a jiných zdrojů obchodních korporací čekají změny

Další šance pro velkou novelu zákoníku práce

Ze světa

BEPS 2.0: Revoluce v mezinárodním zdanění na obzoru

Péče řádného hospodáře – nové pojetí do budoucna?

Z judikatury

Neoprávněné stažení firemních dat na flashdisk je zvláště hrubým porušením povinností zaměstnance, rozhodl soud

Za únik dat se platí

Nakoupené IT služby z hlediska stanovení převodních cen

NSS: Osvobozený prodej akcií hrazený osvobozenou výplatou dividend je zneužitím práva

Porušení pravidel pro zastupování společnosti statutárním orgánem a jeho následky

Finanční správa motivovala úředníky odměnou za doměřenou daň, NSS to zkritizoval

Provozování bankomatů nelze osvobodit od DPH

SDEU: Německá srážková daň z dividend placených penzijním fondům je v rozporu s právem EU

Krátce

Stručné aktuality, prosinec 2019

Editorial

Vláda schválila digitální daň pro nadnárodní internetové skupiny jako Google či Facebook. Daň by měla činit 7 % a do rozpočtu přinést příští rok až pět miliard korun. Vláda tímto krokem reaguje na vývoj v Evropské unii, kdy po neshodách na centrální úrovni přistoupila k přijetí příslušného zákona každá země zvlášť. Pro srovnání – například Rakousko uplatňuje digitální daň ve výši 5 %, v Itálii a Francii je sazba 3 %, Slovensko zatím vyčkává na jednotné řešení.

Ani letos čeští zákonodárci nezklamali a některé důležité zákony nestihli projednat. Přidělali tak vrásky všem podnikatelům obchodujícím v rámci EU, zejména pokud využívají konsignační sklady. Účinnost novely zákona o DPH, která implementuje tzv. Quick fixes, totiž nastane zřejmě až od 2. čtvrtletí roku 2020. Novelizovaná směrnice o DPH přitom bude platit již od 1. ledna.

Dávejte pozor na to, co a kdy stahujete z firemního počítače. Nejvyšší soud se totiž postavil na stranu zaměstnavatele, když rozhodl, že neoprávněné stažení firemních dat na flashdisk je možné považovat za zvlášť hrubé porušení povinností zaměstnance. Potvrdil tak v tomto případě oprávněnost okamžitého ukončení pracovního poměru dotyčného zaměstnance.

V neděli začal advent a šílenství v obchodech se stupňuje. Připomeňme si proto, co v tomto období často říkáme, ale většinou nedodržujeme – Vánoce jsou především svátky klidu, míru a lásky. Zůstaňme proto raději doma se svými blízkými, anebo běžme společně na výlet či za kulturou.

Přeji vám příjemné čtení a méně stresu v předvánočním shonu.

Aleš Krempa
Director
KPMG Česká republika

4 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

Vláda schválila digitální daň

Vláda poslala do Sněmovny návrh zákona na zavedení 7% daně z digitálních služeb. Týkat se bude společností ze skupin s obratem nad 750 milionů eur, jejichž základ daně vztahující se ke zdanitelným digitálním službám na území České republiky přesáhne částku 100 milionů korun. Návrh počítá s účinností zákona od poloviny roku 2020.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Josef Riesner
kpmg@kpmg.cz

Návrh zákona rozděluje zdanitelné služby do tří základních skupin: provedení cílené reklamní kampaně, využití mnohostranného digitálního rozhraní a poskytnutí dat o uživateli. Zdanitelnými službami jsou ty, které jsou poskytovány prostřednictvím digitálního rozhraní – za ně se považuje jakýkoliv software (např. webová stránka nebo aplikace), který je přístupný uživateli. Uživatelem je jakákoliv právnická i fyzická osoba nebo jednotka bez právní subjektivity, která přistupuje na digitální rozhraní pomocí technického zařízení. Aby se jednalo o poskytnutí zdanitelné služby zakládající daňovou povinnost, musí být tato služba poskytnuta prostřednictvím technického zařízení umístěného na území České republiky. Primárním vodítkem je lokalizace IP adresy tohoto zařízení.

Provedením cílené reklamní kampaně se rozumí umístění cílené reklamy na digitální rozhraní a poskytnutí doplňkové služby. Využitím mnohostranného digitálního rozhraní se rozumí umožnění uzavření transakce mezi uživateli tohoto mnohostranného digitálního rozhraní, které usnadňuje související dodání zboží nebo poskytnutí služeb, případně pouhé zpřístupnění mnohostranného digitálního rozhraní uživateli. Poskytnutím dat o uživateli se rozumí poskytnutí souboru údajů shromážděných o uživateli, které byly získány nebo vytvořeny na základě jejich činnosti na digitálním rozhraní. Pro každou z těchto skupin se bude počítat dílčí základ daně, pro jehož stanovení bude rozhodné, v jaké míře bude zdanitelná služba poskytnuta v České republice.

Návrh zákona obsahuje minimální hranici pro zdanění dané digitální služby. V případě provedení cílené reklamní kampaně a poskytnutí dat o uživateli musí úhrn úplat za jednotlivý druh služby poskytnutý v České republice přesáhnout 5 milionů korun. Využití mnohostranného digitálního rozhraní bude podléhat zdanění, pokud počet uživatelských účtů na tomto rozhraní přesáhne 200 tisíc. Z působnosti zákona by měly být vyloučeny skupiny, u kterých souhrn úplat ze zdanitelných služeb v rámci členských států EU, Švýcarska, Norska a Islandu činí nejvýše 10 % na jejich celkových výnosech z těchto států. Návrh zákona obsahuje i některé další výjimky.

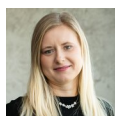
Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok, přičemž po registraci vznikne povinnost platit měsíční zálohy. Plátce daně z digitálních služeb bude povinen vést evidenci, a to v členění potřebném pro sestavení daňového přiznání a odděleně po jednotlivých poskytnutích zdanitelné služby.

Zákon předpokládá dosažení shody na principech zdanění digitální ekonomiky v rámci Evropské unie a OECD. Použitelnost zákona tak bude časově omezená a posledním zdaňovacím obdobím, v němž by se měl zákon uplatnit, bude rok 2024.

5 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2019

Quick fixes: Jak na konsignační sklady v lednu 2020?

Novela zákona o DPH implementující tzv. Quick fixes nebude od 1. ledna 2020 v platnosti, protože ji Poslanecká sněmovna ještě neprojednala ani v prvním čtení. Jak mají čeští plátcí operující v oblasti intra-komunitárního dodání a pořízení zboží od ledna 2020 postupovat? Mohou využít přímého účinku směrnice o DPH a postupovat podle ní? Problematické budou jak situace, kdy český plátcí odebírá zboží z konsignačního (call-off) skladu svých evropských dodavatelů, který je umístěn v České republice, tak ty, kdy český subjekt vlastní skladové zásoby v call-off skladu v jiném členském státě.

Kateřina Klepalová
kklepalova@kpmg.cz

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz

Účinnost novely zákona o DPH (tisk 572) se očekává až od druhého čtvrtletí 2020. Nabízí se tedy otázka, co toto „zpoždění“ při implementaci evropské směrnice přináší pro české plátce.

Jedná se zejména o ty, kteří odebírají zboží z konsignačních skladů svých evropských dodavatelů, které jsou umístěny v České republice. Novelizovaná směrnice bude v platnosti již od 1. ledna 2020. Od stejného data mohou být platná i novelizovaná ustanovení týkající se Quick fixes v legislativách členských států jednotlivých dodavatelů. Čeští odběratelé z call-off skladů se tak mohou na začátku roku potýkat s požadavkem svých dodavatelů, aby již od začátku roku postupovali podle novelizovaných předpisů. Institut přímé účinnosti evropských směrnic by jim to měl umožnit.

Problematictější může být obrácený scénář, kdy přístup dle novelizované evropské směrnice budou vyžadovat evropští odběratelé. To je situace, kdy české subjekty mají konsignační sklady alokované na území jiného členského státu, kdy skladová zásoba je určena pro konkrétní evropské dodavatele. V takovém případě doporučujeme se s evropskými odběrateli včas spojit a odsouhlasit s nimi postup pro rok 2020. Technicky nebude možné dostát požadavkům na správné vykazování přesunů zboží do konsignačního skladu (a následných prodejů) v souhrnném hlášení v souladu s novelou Quick fixes. Je proto na zvážení, zda přechod na nový systém konsignačních skladů neponechat až na platnost české novely.

Pro doplnění uvádíme, že dle novelizovaného Nařízení Rady č. 282/2011, které je přímo účinné, by plátcí měli postupovat již od 1. ledna 2020. Nařízení obsahuje mimo jiné vyvatitelnou domněnku prokázání přepravy zboží do jiného členského státu pouze za předpokladu, že dodavatel disponuje předepsanými dokumenty v požadované skladbě.

Dotace pro velké podniky po roce 2020

Na Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), který řídí ministerstvo průmyslu a obchodu, naváže v programovém období 2021–2027 Operační program Konkurenceschopnost (OPK). Ten bude zaměřen především na podporu digitalizace, výzkumu a vývoje, malé a střední podniky a projekty s pozitivním dopadem na životní prostředí. Program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a jeho alokace činí 7,24 miliard eur.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

OPK bude opět rozdělen na několik prioritních os. Kromě technické pomoci a podpory rozvoje podnikání určené pouze pro malé a střední podniky se o dotace mohou ucházet i ty velké. Klíčové by pro ně měly být následující oblasti:

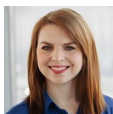
- Posilování výkonnosti podniků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a jejich digitální transformace – podpora implementace pokročilých technologií a posílení kapacit pro výzkum a vývoj.
- Posun k nízkouhlíkovému hospodářství – podpora využití energie z obnovitelných zdrojů, zelené infrastruktury a opatření v rámci energetické účinnosti.
- Efektivnější nakládání se zdroji – reakce na změny klimatu, programy prevence vůči katastrofám a přechodu k oběhovému hospodářství.
- Rozvoj digitální infrastruktury – podpora zvyšování digitálního propojení.

Z výše uvedeného se dá usuzovat, že se můžeme těšit na programy podobné těm aktuálním jako např. Potenciál, Nízkouhlíkové technologie, Úspory energie, Obnovitelné zdroje energie aj. Z celkové alokace by na výše uvedené priority mělo jít téměř 80 % prostředků. Ve hře tedy opět budou nemalé peníze.

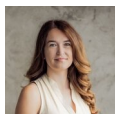
Program je stále ve fázi příprav, takže finální podobu, jednotlivé podmínky, termíny a limitace pro velké podniky můžeme nyní pouze odhadovat. V průběhu roku 2020 by mělo být postupně zveřejněno více podrobností, jelikož se očekává vyjednání finální dohody s Evropskou unií.

Jak fungují nové vládní programy migrace zahraničních pracovníků?

V souvislosti se změnou zákona o pobytu cizinců na území České republiky došlo od letošního září i k revizím v oblasti vládních programů, které zaměstnavatelům usnadňují najímání zahraničních pracovníků. Nejzásadnější novinkou je zjednodušení – nepřehledný systém různorodých programů nahradily tři nové, kategorizované dle profesí. Zmírnily se také požadavky pro zařazení zaměstnavatele do některého z programů – snížil se například počet požadovaných pracovníků nebo odpadla potřeba dokládat některé přílohy.

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Tereza Chovanec Králová
tchovanec@kpmg.cz

Klíčový a vědecký personál

Tento program nahrazuje dřívější programy Fast Track a Welcome Package. Je určen nejdůležitějším pozicím – manažerům, specialistům, členům statutárních orgánů a stážistům. Zároveň usnadňuje relokaci zahraničních vědeckých pracovníků. Nespornou výhodou tohoto programu je zkrácení schvalovací lhůty žádostí o zaměstnanecké karty z 60 na 30 dní. Umožňuje také přesídlení pracovníka společně s jeho rodinnými příslušníky, což dle našich zkušeností mnoho kandidátů vyžaduje. Nově je také možné nahradit část požadovaných dokumentů čestným prohlášením zaměstnavatele.

Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec

Tento program vznikl spojením projektů Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny a Indie. Nově došlo k výraznému teritoriálnímu rozšíření programu až na 30 zemí (např. o Turecko a Bělorusko). I tento program umožňuje zařazení rodinných příslušníků žadatelů. Stejně jako jeho předchůdci cílí na vysoce kvalifikované odborníky, tj. žadatelé musí být zařazení na pozicích skupin 1–3 dle klasifikace CZ-ISCO (tj. manažeři, specialisté a odborní pracovníci). Platí zde totéž, co pro prvně zmiňovaný program, tedy možnost nahradit některé požadované dokumenty pouhým čestným prohlášením zaměstnavatele.

Kvalifikovaný zaměstnanec

Poslední program nahrazuje hned tři původní programy: Režim zvláštního zacházení pro kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny, Režim ostatní státy a Režim zvláštní postupy pro pracovníky do zemědělství, potravinářství a lesnictví z Ukrajiny. Rozšiřuje se o další státy, a to Bělorusko, Černou Horu, Indii, Kazachstán a Moldavsko. Obdobně jako v minulosti mohou být do programu zařazení kandidáti náležející do skupin 4–8 dle klasifikace CZ-ISCO (tj. primárně manuální pracovníci ve službách, prodeji a výrobě).

O zařazení do programu/ů musí zaměstnavatel zažádat příslušného garanta. Platné je vždy na jeden rok. Po tuto dobu zaměstnavatel může u kandidátů, kteří splňují programové podmínky, využívat jednoduššího režimu vyřízení potřebných pracovních a pobytových povolení. Kromě výše uvedených výhod je přínosem zejména automatické přidělení termínů pro podání žádosti cizince o nezbytná povolení, zvláště pak na zastupitelských úřadech, které jsou dlouhodobě přetížené, jako třeba na Ukrajině či v Indii. Pro počet pracovníků, které lze

8 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

relokovat v rámci uvedených programů, vyhlašuje vláda roční kvóty. Ty určují, kolik žádostí je v daném programu možné podat na jednotlivých zastupitelských úřadech.

Poptávka po zahraničních zaměstnancích se různí, historicky je největší zájem o zaměstnance z Ukrajiny. V poslední době zaznamenáváme také výrazný nárůst poptávky po kvalifikovaných kandidátech z Indie, Filipín, Mongolska, Kazachstánu či Běloruska. I v těchto případech mohou programy vyřízení nutných formalit významně usnadnit. Je však potřeba jednat rychle – v případě posledních tří jmenovaných zemí jsou letošní kvóty již zcela vyčerpány, kvóty na příští rok dosud nebyly zveřejněny.

9 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

Rozdělení a výplaty zisku a jiných zdrojů obchodních korporací čekají změny

Pravidla pro rozdělení a výplatu zisku a jiných vlastních zdrojů by se měla od roku 2021 značně změnit. Počítá s tím novela zákona o obchodních korporacích, kterou Poslanecká sněmovna nedávno postoupila do Senátu. Nová pravidla mají za cíl nejen odstranit přetrvávající nejasnosti a napravit nedokonalou transpozici evropské legislativy, ale také reagovat na aktuální judikatorní vývoj.

Aneta Boukalová
kpmg@kpmg.cz

Karolína Tomsová
ktomsova@kpmg.cz

Jednou z nejvýznamnějších změn v oblasti rozdělení a výplaty prostředků je zakotvení pravidel týkajících se použitelnosti účetních dokumentů v návaznosti na nedávný rozsudek Nejvyššího soudu (sp. zn. 27 Cdo 3885/2017). Podle navrhované novely bude možné použít řádnou či mimořádnou účetní závěrku schválenou nejvyšším orgánem obchodní korporace pro rozdělení zdrojů až do konce účetního období následujícího po účetním období, za něž byla sestavena.

Dojít by mělo i ke sjednocení některých pravidel tak, aby se vztahovala na jakékoli zdroje obchodní korporace bez ohledu na jejich původ. V novelizovaném zákoně má být výslovně uvedeno, že nejen rozdělení zisku, ale i jiných vlastních zdrojů lze provádět pouze na základě řádné či mimořádné účetní závěrky. Pro akciové společnosti, společnosti s ručením omezením a družstva budou jednotně upraveny takzvané bilanční testy, tedy způsoby výpočtu maximální částky k rozdělení a vyplacení. Ty navíc budou terminologicky sladěny s účetními předpisy. Stále však bude zisk oproti jiným vlastním zdrojům podléhat do jisté míry odlišnému zákonnému režimu.

Novela dále zpřísňuje pravidla pro vrácení vyplaceného podílu na zisku. Společníky již nebude před povinností vracet vyplacený podíl na zisku chránit dobrá víra v dodržení zákonných podmínek pro výplatu. Ochrana dobré víry zůstane zachována pouze v úpravě akciových společností. Akcionář bude povinen vracet podíl na zisku a jiných vlastních zdrojích jen tehdy, pokud věděl nebo musel vědět, že při vyplacení byly porušeny zákonné podmínky.

Dalšími novinkami jsou například výslovné uvedení případů, kdy je třeba vracet vyplacenou zálohu na podíl na zisku nebo zavedení pojistky proti zastřenému vyplacení zisku.

Navrhovaná úprava dle našeho názoru není zcela bez nedokonalostí. Otázky vyvolává například výslovné vyloučení aplikace pravidel pro rozdělení a výplatu zisku a jiných vlastních zdrojů na snížení základního kapitálu. Jistě není žádoucí, aby orgány společnosti při snižování základního kapitálu nedbaly na hospodářskou kondici korporace a přivedly ji do finančních potíží či dokonce zapříčinily její úpadek. Diskutabilní je i nové pravidlo, podle kterého se nevyplacený podíl na zisku i na jiných vlastních zdrojích kapitálových společností a družstev má při nesplnění testu insolvence bez výjimky převést na účet nerozděleného zisku z minulých let. Tímto způsobem by docházelo k transformování zdrojů původně nepocházejících ze zisku na zisk, což by mělo za následek i změnu zákonného režimu pro nakládání s těmito prostředky.

Jak je patrné, v oblasti rozdělení a výplaty zisku a dalších zdrojů obchodních korporací můžeme očekávat poměrně

10 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

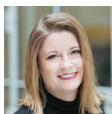
rozsáhlé změny, které mohou významně zasáhnout do jednoho ze stěžejních práv společníků. Další osud novely zákona o obchodních korporacích má v tuto chvíli ve svých rukou horní komora Parlamentu.

11 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Další šance pro velkou novelu zákoníku práce

Dlouhou dobu se zdálo, že je návrh velké novely zákoníku práce z loňského srpna mimo hru. Letos v říjnu však nastal obrat a z dílny ministerstva práce a sociálních věcí vzešel návrh „další“ velké novely. Zástupci vládní koalice, odborů a zaměstnavatelů deklarovali svůj zájem na tom, aby cesta tohoto návrhu Parlamentem byla co nejsnazší. Proto v půlce října podepsali tzv. Gentlemanskou dohodu, ve které se dohodli, že budou tento návrh podporovat. Velká novela zákoníku práce, byť v pozměněném znění, tak dostala další šanci.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Václav Bělohoubek
kpmg@kpmg.cz

Pomyslnou vlajkovou lodí novely zůstává koncepční úprava dovolené. Nově má být založena na týdenní pracovní době zaměstnance s tím, že výměra bude ve výsledku vyjádřena v hodinách. Nové nastavení by mělo být spravedlivější zejména pro zaměstnance, kteří pracují v různých dlouhých směnách.

Na změnu koncepce dovolené navazuje i navrhovaná úprava jejího krácení. Zatímco dnes může zaměstnavatel krátit zaměstnanci dovolenou za neomluveně zmeškanou směnu o jeden až tři dny, nově má být možné krátit dovolenou jen o počet skutečně zmeškaných hodin.

Součástí velké novely zůstal i institut sdíleného pracovního místa. V rámci snahy o sladění rodinného a pracovního života mají mít dva nebo více zaměstnanců možnost sdílet jedno pracovní místo a střídát se na něm v rámci své pracovní doby, kterou si sami rozvrhují. Na sdílení pracovního místa se každý ze zaměstnanců musí písemně dohodnout se zaměstnavatelem, přičemž kratší pracovní doby jednotlivých zaměstnanců sdílejících jedno pracovní místo nesmí v souhrnu přesáhnout stanovenou týdenní pracovní dobu.

Velká novela má dále reagovat na praktické problémy, které jsou spojené s doručováním písemností zaměstnancům. Kupříkladu pro možnost poštovního doručení zaměstnanci má napříště stačit, aby se zaměstnavatel pokusil doručit zaměstnanci písemnost na pracovišti. „Nahánět“ zaměstnance doma nebo kdekoliv jinde již nebude nutné.

Nově má být součástí novely např. i zrušení povinnosti zaměstnavatele vydat zaměstnanci potvrzení o zaměstnání v případě ukončení dohody o provedení práce (výjimkou jsou dohody, které zakládají účast na nemocenském pojištění, nebo u kterých je prováděn výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy). Návrh dále navyšuje jednorázové odškodnění pozůstalých na nejméně dvacetinásobek průměrné mzdy v národním hospodářství.

Tripartita naopak nenašla shodu na nastavení mechanismu automatického zvyšování minimální mzdy. Kontroverzní bod tedy z velké novely vypadl. I nadále tak bude výše minimální mzdy stanovována nařízením vlády a měněna příležitostně podle potřeby.

Snaha o přijetí tzv. velké novely zákoníku práce započala již v minulém volebním období. Poslanecká sněmovna ji však v předchozím složení nestihla přijmout. Ani v současném volebním období to velká novela nemá jednoduché. Po více než roce diskuzí od zveřejnění její druhé verze se v kompromisním znění novela stala součástí návrhu,

12 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

který primárně upravoval transpozici evropské směrnice o vysílání pracovníků. V účinnost by novela měla vstoupit 1. července 2020, respektive 1. ledna 2021, pokud jde o některá vybraná ustanovení jako např. ustanovení o dovolené. Podaří se tentokrát novelu projednat a schválit včas? Snad brzy uvidíme.

13 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

BEPS 2.0: Revoluce v mezinárodním zdanění na obzoru

Sekretariát OECD na základě iniciativy proti erozi daňového základu a přesouvání zisků (BEPS) zveřejnil dokument, který představuje nový návrh jednotného a globálního přístupu ke zdaňování digitální ekonomiky. Tzv. BEPS 2.0 přichází s novým způsobem rozdělení zisků mezi státy včetně návrhu na existenci minimální sazby daně. Iniciativa si dává za cíl dosáhnout dohody mezi státy do konce roku 2020. Návrh fakticky znamená opuštění principu tržního odstupu (za kolik by si službu či zboží poskytly nezávislé osoby) a snahu o rozdělení zisků vzorcem.

Zdeněk Řehák
zrehak@kpmg.cz

Duc Van Nguyen
kpmg@kpmg.cz

BEPS 2.0 navazuje na projekt OECD z roku 2015, jehož výstupem byl souhrn doporučení pro země s cílem omezit agresivní daňové plánování označovaný jako Base Erosion and Profit Shifting (BEPS). Některá doporučení byla přímo implementována Evropskou unií v podobě směrnice EU proti vyhýbání se daňovým povinnostem (směrnice ATAD). Současné plány vycházejí zejména z výzev plynoucích z digitalizace s úmyslem rozdělit některé zisky nadnárodních společností mezi státy a alokovat více daňových příjmů zemím, kde se nacházejí uživatelé nebo spotřebitelé těchto společností. Nový princip pro zdanění zisků by tak nevycházel z fyzické přítomnosti společností v jednotlivých zemích (existence stále provozovny), nýbrž použil by se určitý práh pro obrat z obchodů v dané jurisdikci.

Nový BEPS 2.0 obsahuje dva pilíře. První pilíř popisuje jednotný přístup pro alokaci práv na zdanění a na přezkum pravidel rozdělení zisku mezi země. Druhý pilíř vyvíjí pravidla, která by jurisdikcím poskytla právo na zdanění, pokud by nedošlo k primárnímu zdanění v jiných jurisdikcích nebo by ke zdanění byla použita efektivní sazba daně pod úrovní minimální sazby daně.

Nově zveřejněný dokument OECD se věnuje prvnímu pilíři – tzv. jednotný přístup (unified approach) by se měl vztahovat na vysoce digitální obchodní modely a na podniky orientované na spotřebitele. Další zahrnovaná odvětví jsou předmětem diskuze a aplikace jednotného přístupu by měla být omezena hranicí celosvětových ročních příjmů ve výši 750 milionů eur.

Ve zkratce: nabízí se nové řešení pro přerozdělení práva na zdanění mezi jurisdikce výměnou za to, že všechny strany získají větší právní jistotu. Jednotný přístup spočívá v tom, že část domnělého zbývajícího zisku (deemed residual profit), tedy zisk nad určitým prahem, bude rozdělena mezi ostatní jurisdikce prostřednictvím vzorce (zisk bude vycházet z konsolidovaných finančních výkazů společnosti). Zároveň by se alokovala odpovídající fixní odměna za určité základní nebo rutinní marketingové a distribuční činnosti podle stávajících pravidel mezinárodního zdanění. Konečně náhrada za další funkce v dané jurisdikci by se určila podle stávajících pravidel tržního odstupu.

Na začátku listopadu byl zveřejněn dokument k druhému pilíři, který bude předmětem veřejné diskuze. Dohoda na finálním rámci BEPS 2.0 se očekává koncem ledna 2020 a dosažení konsenzu mezi státy do konce téhož roku. Dle

14 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

našeho názoru je třeba tuto iniciativu bedlivě sledovat. Obdobně jako v případě zdanění digitální ekonomiky se totiž může stát, že – pokud země OECD nenajdou shodu –, vznikne řada nekoordinovaných unilaterálních iniciativ na lokální úrovni vedoucích ke dvojímu zdanění. Na druhou stranu v případě úspěšné implementace se odklon od principu tržního odstupu směrem k rozdělení zisků vzorcem může uplatnit i v dalších oblastech mezinárodního zdanění.

Péče řádného hospodáře – nové pojetí do budoucna?

Evropská unie připravuje právní rámec, jehož cílem je postavit finanční sektor do čela snah o ekologičtější a čistší ekonomiku. Regulace bude podporovat zejména udržitelné projekty, které mohou být i po dlouhou dobu ztrátové a jejichž společenská hodnota se může projevit až v horizontu několika let. Bude se však s ohledem na životní prostředí muset v budoucnu změnit také pojetí péče řádného hospodáře, podle kterého v současné době mají manažeři podílňíkům přinášet zisk?

Radim Kotlaba
kpmg@kpmg.cz

Pavlína Rampová
prampova@kpmg.cz

Připravované evropské nařízení o zřízení rámce pro usnadnění udržitelného investování navazuje na Pařížskou dohodu o změně klimatu a Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030. V nich se Evropská unie a vlády většiny zemí zavázaly plnit cíle vedoucí k udržitelnější ekonomice a společnosti. Evropská komise si je však dobře vědoma skutečnosti, že k naplnění stanovených cílů a podpoře udržitelných projektů nemá bez zapojení soukromého sektoru dostatek kapitálu. V tomto ohledu je tak logické, že EU připravovanou regulací aktivizuje právě finanční sektor, zejména banky, které ze své povahy vytváří největší množství soukromých peněz v oběhu a alokují je prostřednictvím půjček.

Regulace si klade za cíl přeorientování soukromého kapitálu na zelené projekty. Připravovaná nařízení proto mají vést investory k tomu, aby si více uvědomovali dopad svých podnikatelských aktivit na životní prostředí a upřednostňovali environmentálně „čistě“ investice před těmi „špinavými“. Za tímto účelem nařízení mimo jiné zavádí klasifikační systém jednotlivých investic dle toho, jak jsou environmentálně udržitelné, aby mohli investoři posoudit jejich environmentální dopad.

Nesporným problémem zelených projektů je však to, že často bývají rizikové a z krátkodobého hlediska nemusí generovat zisk, byť v dlouhodobém horizontu by se jejich udržitelnost a společenská hodnota projeví. Začleněním dlouhodobě ztrátových zelených projektů do svých portfolií by však finanční instituce nepostupovaly v souladu s principem péče řádného hospodáře, dle kterého svým klientům a příjemcům mají generovat zisk.

Připravovaná regulace nemusí být ani zdaleka regulací v tomto směru poslední. Je třeba si uvědomit, že zelená problematika v minulosti nebyla diskutovaná v takovém měřítku, jako tomu je nyní. Lze tedy očekávat, že se tento trend bude na vysoké politické úrovni pravděpodobně ještě více rozvíjet. V závislosti na něm budou vznikat nové regulace dalších soukromých subjektů vedle finančních institucí.

Je však možné, aby se v horizontu několika let posunuly hranice péče řádného hospodáře ve prospěch environmentální ochrany a udržitelnosti natolik na úkor zájmu investorů a společníků, že by hodnocení ziskovosti projektů bylo odsunuto až na druhou kolej po zhodnocení jejich udržitelnosti?

Současné pojetí péče řádného hospodáře zavazuje statutární orgán společnosti jednat pečlivě s potřebnými znalostmi a nezbytnou loajalitou. Už nyní Evropská komise navrhla zapracovat do mandátů evropských orgánů

dohledu environmentální, sociální a správní kritéria. Navíc cílem nově jmenované Evropské komise pod vedením von der Leyenové je udělat z EU celosvětového lídra v oblasti ochrany životního prostředí. Je tedy pravděpodobné, že i každý další legislativní návrh Evropské komise bude muset tato kritéria zohledňovat a následně by je při svých investičních rozhodnutích museli vzít v potaz také členové statutárních orgánů soukromých společností. Informované a „správné“ rozhodnutí by tak nemělo být poháněno pouze snahou vydělat společnosti z roku na rok co největší množství peněz, ale spíše snahou investovat do projektů, které jsou dostatečně zelené a udržitelné. Je tedy otázkou, kdy dojde ke změně v posuzování jednání v obhajitelném zájmu společnosti, jak je známe dnes ze zákona o obchodních korporacích.

Neoprávněné stažení firemních dat na flashdisk je zvlášť hrubým porušením povinností zaměstnance, rozhodl soud

Nejvyšší soud se postavil na stranu zaměstnavatele, který okamžitě zrušil pracovní poměr se zaměstnancem, jenž si neoprávněně stáhnul 2,2 GB pracovních dat na svůj flashdisk. To je pro všechny zaměstnavatele dobrá zpráva, závěr ale nejde paušalizovat. Vždy bude nezbytné zkoumat konkrétní okolnosti případu.

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz

Kateřina Randlová
kpmg@kpmg.cz

Zaměstnanec se u soudu domáhal určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru s tím, že byl oprávněn s předmětnými daty zaměstnavatele disponovat z titulu své funkce. Obvodní soud mu dal za pravdu, když shledal, že zaměstnanci dostali od zaměstnavatele externí disk, na nějž mohli data přenášet, a to i bez souhlasu zaměstnavatele. Dle soudu nebyl prokázán úmysl zaměstnance data vynést nebo zpeněžit.

Městský soud v Praze uvedeného rozhodnutí změnil s odůvodněním, že zaměstnanec sice mohl užívat flashdisk i bez souhlasu zaměstnavatele, ale jen k přenosu dat mezi jeho pevným počítačem a notebookem. V projednávaném případě však bylo prokázáno, že zaměstnanec uvedená data nestahoval pro pracovní účely. Proto se dle názoru soudu zaměstnanec porušení pracovních povinností dopustil a okamžité zrušení bylo uděleno platně.

Nejvyšší soud se na základě podaného dovolání zabýval zejména hodnocením intenzity porušení pracovní povinnosti, tj. zda se skutečně jednalo o zvlášť hrubé porušení povinností, kdy po zaměstnavateli nelze spravedlivě požadovat, aby zaměstnance nadále zaměstnával, byť jen po dobu trvání výpovědní doby. V této otázce soud přihlédl k činnosti zaměstnavatele (jednalo se o banku), k postavení zaměstnance (byl schopen dostat se k citlivým datům), a k tomu, jak jednoznačně a přísně bylo nakládání s daty upraveno v pracovních pokynech a vnitřních předpisech zaměstnavatele. Zohlednil rovněž, že zaměstnanec si stáhl celý obsah své pracovní e-mailové schránky, včetně citlivých dat k úvěrovým i jiným aktivitám zaměstnavatele a jeho klientů. Nejvyšší soud se ztotožnil se závěrem Městského soudu v Praze a žalobu zaměstnance na neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru definitivně zamítl.

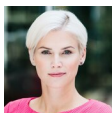
Zaměstnavatelům lze nicméně i nadále doporučit, aby k okamžitému zrušení pracovního poměru přistupovali vždy velmi obezřetně. Hodnocení intenzity porušení může podléhat přezkumu ze strany soudu, který přihlíží například k osobě zaměstnance, funkci, kterou zastává, k jeho dosavadnímu postoji k plnění pracovních úkolů, k době a situaci, v níž došlo k porušení pracovní povinnosti, k míře zavinění zaměstnance, ke způsobu a intenzitě porušení konkrétních povinností, k důsledkům porušení povinností, tedy zda zaměstnanec svým jednáním způsobil zaměstnavateli škodu apod. Pro zaměstnavatele tak je náročné předem odhadnout, zda má šanci okamžité zrušení před soudem případně obhájit. V tomto ohledu je jediným vodítkem detailní znalost dosavadní judikatury.

19 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Za únik dat se platí

Historicky jednu z nejvyšších pokut za porušování ochrany osobních údajů, 1,5 milionu korun, obdržel loni známý internetový obchod, když neuhlídal osobní údaje svých zákazníků včetně hesel k jejich uživatelským účtům. Letos na něj dopadl navazující problém. Jednotlivec uspěl u soudu se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy, kterou mu obchod únikem dat způsobil.

Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz

Linda Kolaříková
lkolarikova@kpmg.cz
222 123 889

Únik dat oznámil obchodník v roce 2017. Hned dva měsíce poté ho dotyčný zažaloval o 125 000 korun jako náhradu újmy za narušení soukromí. Prvoinstanční soud nárok v celé výši nepřiznal s odůvodněním, že některé uniklé osobní údaje žalobce zveřejnil na internetu sám a především že používal slabá hesla opakovaně pro přístup k různým službám, což nelze klást za vinu obchodu. Přiznal ovšem žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši 10 000 korun z důvodu nutnosti měnit vyzrazená hesla.

Odvolací soud nedávno rozhodl, že byť jsou tyto argumenty do jisté míry oprávněné, žalobci přísluší náhrada újmy v přiznané výši nikoliv kvůli újmě způsobené nutností měnit hesla, ale pro porušení práva na informační sebeurčení. To je součástí ústavně garantovaného práva na soukromí, jakožto práva rozhodnout, komu a jak člověk poskytne skutečnosti a informace ze svého soukromí. Soud při svém rozhodování přihlédl i k významnému tržnímu postavení žalovaného e-shopu a s tím souvisejícímu rozsahu spravovaných dat. Zdůraznil také preventivně-sankční charakter svého rozhodnutí.

Rozsudek je již pravomocný a žalovaný obchod jej dle svého vyjádření respektuje. V okamžiku publikace rozhodnutí odvolacího soudu prý podobný případ nevidoval. Vzhledem k tomu, že nároky ostatních poškozených ještě nejsou promlčeny, je ovšem možné, že se dotčení tímto případem inspiroují. Na druhou stranu úspěch v této konkrétní věci neznamená v českém právním prostředí automaticky úspěch pro případné další žalobce, obzvláště když argumentace soudu je v některých ohledech více než problematičtá.

Podobné případy také může v budoucnu silně ovlivnit připravovaná právní úprava hromadných žalob. Ta by měla poškozeným umožnit domáhat se svých práv hromadně prostřednictvím společných zástupců. Dá se proto očekávat, že se počet žalob v této souvislosti navýší. Jejich úspěch může pro správce osobních údajů v důsledku znamenat vyšší sankce než pokuty udělené dle GDPR.

Proti udělené rekordní pokutě se obchod brání v aktuálně probíhajícím řízení u správního soudu.

Nakoupené IT služby z hlediska stanovení převodních cen

Nejvyšší správní soud (NSS) se vyjádřil k roli srovnávací analýzy v rámci důkazního řízení u případu, který se týkal stanovení převodních cen. Mimo jiné souhlasil s použitím techniky posouzení adekvátnosti nákladů, která spočívala v porovnání celkového objemu fakturovaných skupinových služeb k obratu daňového poplatníka.

Daniel Szmaraowski
dszmaragowski@kpmg.cz

Zdeněk Řehák
zrehak@kpmg.cz

Rozsudek 5 Afs 341/2017-48 se zabýval postupem dokazování ceny obvyklé u IT služeb nakoupených poplatníkem k provozování e-shopu. Správce daně se zaměřil na ověření obvyklého poměru nákladů na IT služby u srovnávaných subjektů k tržbám a podle tohoto kritéria u daňového subjektu dovedl rozdíl v ceně nakoupených služeb. Daňový subjekt na svoji obranu uvedl, že správce daně se nezabýval cenou, tj. například hodinovou sazbou, ale poměrem nákladu k obratu, kde musí pečlivě zkoumat srovnatelnost podmínek. Dále namítal, že nebyly zváženy veškeré okolnosti případu, zejména smluvní podmínky, podnikatelské strategie a ekonomické okolnosti. S tímto závěrem se ztotožnil krajský soud. Správce daně ovšem podal kasační stížnost k NSS.

V obšírně zdůvodněném rozsudku NSS podrobně analyzuje jednotlivé faktory srovnatelnosti: vlastnosti majetku a služeb, vykonávané funkce, smluvní podmínky, ekonomické okolnosti a podnikatelské strategie. NSS došel k závěru, že při srovnání podnikatelských strategií správce daně pochybil, když hodnotil daňový subjekt jako zavedenou společnost, zatímco u srovnávaných společností takovéto zhodnocení situace neprovedl. NSS tedy shledal kasační stížnost správce daně jako nedůvodnou.

Přístup k vlastnímu hodnocení nákladů komentoval NSS takto: „při hodnocení externích služeb na správu a údržbu využívaného IT prostředí k obchodování není důležité, s jakým konkrétním zbožím srovnávané subjekty obchodovaly, neboť dle stěžovatele jsou weby a e-shopy spravovány stejnými postupy a metodami jako v daném případě...“ Úvahu správce daně postavenou na porovnání celkové hodnoty nákladů k obratu společnosti shledal soud jako logickou a přesvědčivou.

V rámci dokazování převodních cen není tedy radno podceňovat roli srovnávací analýzy jako základního pilíře důkazního řízení.

NSS: Osvobozený prodej akcií hrazený osvobozenou výplatou dividend je zneužitím práva

Nejvyšší správní soud (NSS) v listopadovém rozsudku potvrdil, že transakce spočívající v osvobozeném prodeji akcií s následnou úhradou kupní ceny pomocí osvobozené výplaty dividend neměla jiné ekonomické zdůvodnění než získání daňové výhody. Na základě aplikace doktríny zneužití práva NSS potvrdil doměření srážkové daně na výplatu dividend.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Josef Riesner
kpmg@kpmg.cz

V posuzovaném případě se jednalo o sled transakcí, kdy nejprve vznikla při rozdělení odštěpením akciová společnost, na kterou přešly v zásadě jen finanční prostředky ve výši více než 200 milionů korun. Následně fyzické osoby prodaly akcie nespojené právnické osobě. Jelikož byl splněn časový test, byl příjem z prodeje akcií osvobozen. V dalším kroku prodávaná společnost vyplatila svému novému vlastníkovi dividendy. Protože formálně byly podmínky vztahu „mateřská a dceřiná společnost“ naplněny (držba podílu alespoň 10 % po dobu alespoň 12 měsíců), měla být výplata dividend osvobozena od srážkové daně. Z takto vyplacených dividend byla následně uhrazena kupní cena původním akcionářům.

NSS uznal, že společnost v uvedeném případě postupovala v souladu se zákonem o daních z příjmů. Nicméně dále posuzoval, zdali měla tato transakce nějaké ekonomické opodstatnění a zda je aplikace osvobození dividend v tomto případě v souladu s účelem a smyslem zákona. Dospěl přitom k jednoznačnému závěru, že došlo ke zneužití práva, neboť hlavním cílem uvedených transakcí (zejména prodeje akcií a následné výplaty dividend) bylo získat daňové výhody v podobě de facto osvobozené výplaty dividend fyzickým osobám.

Při posuzování hrála roli celá řada dílčích okolností. NSS poukázal zejména na časový sled jednotlivých kroků, kdy k rozdělení odštěpením a vzniku akciové společnosti došlo na konci května 2010 a již na začátku června následoval prodej akcií, přičemž ve stejný den bylo rozhodnuto o výplatě dividend. Soud rovněž vyzdvihl, že prodej akcií byl realizován se ztrátou 2,5 milionu korun, což nedává za situace, kdy aktiva společnosti tvoří jen peněžní prostředky, ekonomicky smysl. Tato „ztráta“ měla nejspíše představovat provizi společnosti, která danou transakci uskutečnila. Finančnímu úřadu se sice nepodařilo prokázat propojení mezi kupujícími akcií a původními akcionáři, dle NSS je ovšem účelovost jednání obou stran zcela zjevná z okolností případu.

Když NSS došel k závěru, že bylo zneužito právo, musel se dále zabývat tím, komu by měla být daň doměřena. Zneužití práva v tomto případě představovaly zejména dvě operace, a to prodej akcií a výplata dividend. Cílem doktríny zneužití práva je „restituce“ nežádoucího stavu, který představuje získaná neoprávněná daňová výhoda. Konkrétní způsob odčerpání daňové výhody je ovšem v rukou správce daně a odvíjí se od ostatních okolností případu. Pokud finanční úřad doměřil srážkovou daň z dividend dceřiné společnosti jako plátcí, postupoval

22 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

správně.

Přestože obecně daňovým subjektům nic nebrání, aby minimalizovaly svou daňovou povinnost, nesmí být hlavním účelem transakce či série transakcí získání daňové výhody. Ačkoli při doložení skutečnosti, že byly splněny podmínky pro aplikaci konceptu zneužití práva, nese důkazní břemeno správce daně, z praktického pohledu daňovým subjektům vřele doporučujeme, aby si zajistily dostatečné důkazy pro ekonomické odůvodnění transakcí, které s sebou nesou výhodnější daňový režim. Doktrína zneužití práva dovozená historicky rozhodovací praxí soudů je nyní i výslovně zakotvena v daňovém řádu. Můžeme se jen dohadovat, zda se do budoucna budeme s podobnými kauzami setkávat častěji.

Porušení pravidel pro zastupování společnosti statutárním orgánem a jeho následky

V praxi se lze poměrně často setkat s případem, kdy podle zápisu v obchodním rejstříku mají za společnost jednat alespoň dva jednatele, ale obchodní smlouvu podepíše jen jeden z nich. Je smlouva uzavřená takovým způsobem pro někoho závazná? A pokud ano, koho zavazuje, společnost, anebo jednatele, který zjevně překročil své zástupčí oprávnění? Odpověď na tuto otázku přináší jedno z aktuálních rozhodnutí Nejvyššího soudu (NS).

Petr Janíček
pjanicek@kpmg.cz

Roman Kuchař
kpmg@kpmg.cz

V nastíněném případě dochází k porušení takzvaného „pravidla čtyř nebo více očí“, které vyplývá ze společenské smlouvy a mělo by být řádně zapsáno jako způsob jednání za společnost do obchodního rejstříku. Za těchto okolností nemůže být společnost příslušnou smlouvou vázána, jelikož při jejím uzavření nebyla řádně zastoupena. Pokud si však přeje na sebe převzít účinky vyplývající z takové smlouvy, musí její uzavření dodatečně schválit, a to bez zbytečného odkladu poté, co se dozví o překročení zástupčího oprávnění.

Rozhodnutí o dodatečném schválení spadá do oblasti obchodního vedení a zpravidla tak bude náležet do působnosti statutárního orgánu jako celku. Jde-li o kolektivní orgán, pak se bude rozhodovat většinou hlasů členů účastnících se zasedání. Pokud jednatele tvoří samostatné statutární orgány společnosti, je nezbytný souhlas většiny počítané ze všech jednatelů. Daná pravidla platí, pokud společenská smlouva neobsahuje jinou úpravu.

V obecné rovině ale může za společnost projevit vůli být smlouvou vázána jakákoliv osoba, která je oprávněna ji v dané záležitosti řádně zastoupit, tj. uzavřít smlouvu tak, aby z ní vznikala práva a povinnosti společnosti. Vedle členů statutárního orgánu tak mohou posvětit smlouvu i prokuristé, zmocněnci v rozsahu udělené plné moci nebo zaměstnanci dle jejich pověření při provozu závodu. Rozhodnutí o dodatečném schválení tedy není vyžadováno, jestliže oprávněný zástupce řádně projeví za společnost vůli být smlouvou vázán. Takový projev lze přitom učinit i plněním závazků vyplývajících ze smlouvy. Aby plnění závazku mělo účinky projevení vůle být zavázán smlouvou, musí být společnost již řádně zastoupena oprávněnou osobou či osobami, které například prokazatelně provedou platbu finančních prostředků nebo dodají zboží.

V případě, že uzavření smlouvy nebude posvěceno, bude z titulu této smlouvy zavázán přímo zástupce, který překročil své zástupčí oprávnění. Druhá smluvní strana však od něj bude moci požadovat, aby splnil, co bylo sjednáno, nebo nahradil způsobenou škodu pouze v případě, že byla v dobré víře ohledně jeho zástupčího oprávnění. Pokud ze zápisu v obchodním rejstříku vyplyne, že společnost musejí zastupovat alespoň dva jednatele společně, pak zde dobrá víra založena nebude, neboť si druhá smluvní strana mohla a měla ověřit oprávnění zástupce. Kdyby tak učinila, věděla by, že jednatele není oprávněn samostatně jednat za společnost. Uzavřená

smlouva proto nebude vázat zastoupenou společnost ani jednatele.

NS dále zdůrazňuje, že od dodatečného schválení překročení zástupčího oprávnění je nutné odlišovat takzvané sukcesivní jednání členů statutárního orgánu, kteří ke smlouvě připojí svůj podpis postupně. Jde o celkem běžnou záležitost, protože termín a místo podpisu smluv nemusí vyhovovat všem členům statutárního orgánu. Jestliže bylo od počátku zřejmé, že za společnost bude smlouva podepsána tímto způsobem, aby se dostalo „pravidlu čtyř nebo více očí“, nedochází tím k překročení zástupčího oprávnění. Nicméně za společnost bude projevena vůle uzavřít smlouvu až okamžikem, kdy k ní bude připojen poslední z potřebných podpisů. Při dodatečném schválení překročení zástupčího oprávnění bude naopak společnost zavázána již ode dne, kdy byla smlouva podepsána členem statutárního orgánu překračujícím své oprávnění (a druhou smluvní stranou).

25 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

Finanční správa motivovala úředníky odměnou za doměřenou daň, NSS to zkritizoval

Nejvyšší správní soud (NSS) se vyjádřil k možné podjatosti zaměstnanců finančního úřadu, který daňovému subjektu doměřil daň za pochybení v oblasti odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Finanční správa totiž začátkem roku 2016 vydala pravidla pro odměny zaměstnanců, které se odvíjely od výše doměrku. Ačkoliv v daném případě NSS neshledal podjatost správce daně, neboť příslib odměn vydala Finanční správa až na konci dané kontroly, stojí tento rozsudek přesto za pozornost.

Michaela Thelenová
mthelenova@kpmg.cz

Bohumil Dopita
kpmg@kpmg.cz

Jednou z námitek, kterou ve své kasační stížnosti daňový subjekt uvedl, byla podjatost zaměstnanců finančního úřadu, kteří daňovou kontrolu prováděli. Daňový subjekt vycházel z prohlášení tiskové mluvčí Generálního finančního ředitelství (GFŘ), která uvedla, že finanční správa uděluje cílové odměny těm zaměstnancům, kteří doměří daň v oblasti odpočtu na podporu výzkumu a vývoje či převodních cen.

GFŘ vydalo „Podmínky pro příslib cílové odměny“ 19. února 2016. Z tohoto dokumentu vyplývá, že vybraní zaměstnanci finanční správy měli obdržet cílovou odměnu, pokud v řízení zahájeném od 29. února 2016 do 31. prosince 2018 (anebo zahájené před tímto datem, ale do 29. února 2016 neukončené) sníží uplatněný odpočet na výzkum a vývoj alespoň o 2,5 milionu korun.

V posuzovaném případě NSS došel k závěru, že zaměstnanci finančního úřadu podjatí nebyli, neboť stěžejní část daňové kontroly, včetně projednání výsledků kontrolního zjištění, byla provedena před vydáním výše uvedeného dokumentu. Nadto NSS dal za pravdu správci daně, že daňový subjekt nesplnil formální podmínky pro uplatnění odpočtu na podporu výzkumu a vývoje, zejména neprokázal, ve který den byl projekt schválen.

Co však stojí za zmínku: v rozsudku je zdůrazněn cíl správy daní. Tím je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. Úřední osoby správce daně by měly postupovat v rámci svých pravomocí a působností. Jejich motivace by neměla být pokřívována nepřijatelně stanovenými kritérii odměňování, které byly založeny na myšlence „čím více daní vyberete, tím více si vyděláte“. Nepřijatelnost této úpravy je podle NSS zvýrazněna i stanovením minimální částky, o kterou měl být odpočet snížen.

Provozování bankomatů nelze osvobodit od DPH

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) v případě Cardpoint (C-42/18) judikoval, že služby spočívající v uvádění bankomatů do provozu a zajišťování jejich chodu včetně vkládání peněz a instalace softwaru i hardwaru nepředstavují „operace týkající se plateb“, a tudíž nejsou osvobozeny od DPH.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Veronika Šlapáková
vslapakova@kpmg.cz
222 123 354

Německá společnost Cardpoint GmbH podala za rok 2005 opravné přiznání k DPH. V něm žádala o změnu stávajícího platebního výměru na základě toho, že jí poskytované služby dříve deklarovala s DPH na výstupu, avšak nyní je označila za osvobozené od daně. Společnost byla zodpovědná za uvedení bankomatů do provozu a za zajištění jejich chodu a v rámci této své činnosti instalovala do těchto bankomatů software a hardware. Dále zajišťovala přepravu bankovek, které jí poskytla banka, a jejich vklad do bankomatů. Německý správce daně tuto žádost zamítl s tím, že se nejedná o „operace týkající se plateb“, a tudíž osvobozené od DPH nejsou.

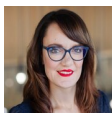
Společnost se proti tomuto rozhodnutí odvolala a celý případ byl postoupen před SDEU. Otázka zněla, zda jsou technická a administrativní plnění, která Cardpoint provádí, osvobozeny od DPH.

Společnost Cardpoint sama nezatěžovala bankovní účty, ale pouze fyzicky dodávala peníze do vybraných bankomatů a sama transakce neschvalovala. SDEU tak dospěl k závěru, že služby poskytované společností se nejví jako služby, jimiž lze uskutečnit převod finančních prostředků nebo provést právní a finanční změny, které charakterizují „operace týkající se plateb“. Mimoto cílem ustanovení o osvobození „operací týkajících se plateb“ je zmírnit případné obtíže spojené se stanovením protiplnění za plnění, a tedy i se stanovením základu daně. V případě společnosti Cardpoint však lze protiplnění stanovit bez větších obtíží, neboť společnost vždy po každém dni vygeneruje nezaměnitelný seznam obsahující všechny transakce z daného dne.

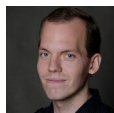
Aby mohly být služby považované za „operace týkající se plateb“, musí předmětné služby tvořit samostatný celek, posuzovaný globálně, jehož účinkem je plnit specifické a zásadní funkce platby, a tudíž převádět finanční prostředky a vyvolávat změny právní a finanční situace.

SDEU: Německá srážková daň z dividend placených penzijním fondům je v rozporu s právem EU

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) nedávno vydal přelomový rozsudek týkající se německé srážkové daně z dividend vyplácených zahraničním penzijním fondům. Podle soudu tato srážková daň narušuje svobodu volného pohybu kapitálu a je tak neslučitelná s právem EU. Subjektům z celého světa se tak otevírá cesta k navrácení srážkové daně zaplacené v zemích EU.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Marek Passler
mpassler@kpmg.cz
222 123 454

V případě šlo o kanadský penzijní fond College Pension Plan of British Columbia, který v letech 2007 až 2010 obdržel dividendy od německých akciových společností. Vyplácené dividendy podléhaly 15% srážkové dani v souladu s kanadsko-německou smlouvou o zamezení dvojího zdanění. Fond požádal o vrácení srážkové daně s odůvodněním, že se jedná o diskriminaci ve srovnání se zdaněním domácích fondů. Srážková daň u rezidentních fondů je sice vyšší (25 %), kvůli mechanismu výpočtu (zejména možnosti odečíst své technické rezervy s ohledem na budoucí důchodové závazky a zápočet na konečnou daň s možností vratky nadměrné daně) je ale faktické zdanění rezidentních fondů výrazně nižší.

SDEU poukázal na to, že německá právní úprava má u rezidentních penzijních fondů v Německu za následek úplné nebo alespoň částečné daňové osvobození dividend. Nerezidentní fondy tyto možnosti nemají a zdanění srážkovou daní je u nich konečné. Soud konstatoval, že nerezidentní penzijní fond, který použije obdržené dividendy, ať už dobrovolně nebo v důsledku regulačních požadavků, na poskytování dávek důchodového zabezpečení, je ve srovnatelné pozici s německým penzijním fondem. Zůstává však na předkládajících soudech, aby posoudily, zda tomu tak je v konkrétní projednávané situaci.

SDEU dospěl k závěru, že méně příznivé zacházení s nerezidentními penzijními fondy představuje omezení volného pohybu kapitálu. Toto omezení nelze odůvodnit ani naléhavými důvody obecního zájmu, jako je potřeba a účinnost daňového dohledu. Rozdílný daňový režim není ani kryt výjimkou podle tzv. standstill clause. Ta akceptuje omezení volného pohybu kapitálu ve vztahu k třetím zemím dané ke dni 31. prosince 1993 a zahrnuje přímé investice včetně investic do nemovitostí, usazování, poskytování finančních služeb či přijetí cenných papírů na kapitálové trhy. SDEU proto uzavřel, že německá právní úprava je v rozporu s unijním právem.

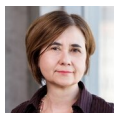
Rozsudek SDEU nabízí zejména pro penzijní fondy prostor, aby mohly požadovat navrácení neoprávněně sražené daně ve členských státech. Volný pohyb kapitálu se vztahuje nejen na subjekty z členských států, ale i na třetí země. Praktické dopady tohoto rozsudku tak překračují hranice Evropské unie.

Stručné aktuality, prosinec 2019

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Na pravidelném setkání ministrů financí a hospodářství zemí Evropské Unie (rada ECOFIN) byla po pětiletém úsilí schválena žádost České republiky na zavedení plošného reverse charge režimu v oblasti DPH. Tento mechanismus by se měl aplikovat na všechny transakce převyšující 15 500 eur (v přepočtu asi 450 000 Kč). Vzhledem k tomu že toto opatření musí být implementováno do zákona o DPH, není v současné době zcela jasné, kdy a v jaké podobě nabyde účinnosti.
- Přípravovaná novela daňových zákonů pro rok 2020, jejímž hlavním cílem je zvýšit příjmy veřejných rozpočtů, prošla třetím čtením v Poslanecké sněmovně a míří do Senátu. Navrhovaná novela přinese zejména zásadní změny v metodách tvorby technických rezerv pojišťoven, které mají odpovídat evropské směrnici Solvency II. Dále novela přináší zvýšení vybraných spotřebních daní, hazardních her nebo změny v oblasti daně z nemovitých věcí.
- Od 1. prosince 2019 platí novela nařízení vlády o hmotné podpoře na vytváření nových pracovních míst, hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení zaměstnanců v rámci investičních pobídek. Přináší dvě hlavní změny – hmotná podpora v oblasti technologických center bude poskytována po celé ČR (kromě Prahy), v oblasti výroby pak pouze v regionech s mírou nezaměstnanosti alespoň 7,5 %.
- Od 1. ledna 2020 se naplno rozběhne dlouho plánovaný projekt e-Neschopenek. Zásadně se změní postup při vystavování dočasné pracovní neschopnosti (DPN) a dále způsob, jakým se zaměstnavatel o DPN svých zaměstnanců dozví. Informace o DPN zaměstnanců budou moci zaměstnavatelé získávat z ePortálu ČSSZ, případně požádat o jejich automatické zasílání do datové schránky nebo o notifikace na e-mail. Zaměstnanci nicméně stále musí zaměstnavatele neprodleně o DPN informovat (např. telefonicky nebo e-mailem). Zaměstnavatelé budou nově mít povinnost elektronicky zaslat ČSSZ po 14 dnech trvání DPN přílohu k žádosti o dávku a uvést v ní, kam je zaměstnanci vyplácena mzda, a po skončení DPN elektronicky hlásit údaje potřebné pro výplatu poslední dávky nemocenské.
- Vyhláškou 310/2019 Sb. byly vyhlášeny sazby zahraničního stravného pro rok 2020. Např. pro Německo, Rakousko a Francii zůstává i pro rok 2020 stravné ve výši 45 eur, pro Polsko ve výši 40 eur, pro Slovensko ve výši 35 eur.
- Minimální mzda by se od ledna měla zvýšit o 1 250 Kč na 14 600 Kč. Návrh nařízení bude ještě schvalovat vláda.
- Maximální roční vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení pro rok 2020 se zvyšuje na částku 1 672 080 Kč.
- V roce 2020 budou zvýšeny redukční hranice pro účely nemocenského pojištění – 1. redukční hranice bude

činit 1 162 Kč, druhá 1 742 Kč a třetí 3 484 Kč.

- Vládní návrh zákona o zamezení dvojího zdanění s Tchaj-wanem byl schválen ve třetím čtení a nyní putuje do Senátu.
- Začátkem listopadu prošel prvním čtením návrh novely Daňového řádu.
- Počet svěřenských fondů se za poslední rok téměř zdvojnásobil. Zatímco v roce 2018 jich byla necelá tisícovka, k letošnímu listopadu bylo evidováno 2 080 těchto entit.
- Úmluva o implementaci opatření proti snižování daňového základu (MLI) byla schválena Parlamentem. Po podpisu prezidentem bude publikována ve sbírce mezinárodních smluv a uložena u depozitáře OECD. Pro ČR vstoupí v platnost zřejmě od dubna 2020 a uplatňovat by se měla od roku 2021.
- Nová smlouva s Koreou o zamezení dvojího zdanění začne nejspíš platit od začátku roku 2020. Nyní se čeká už jen na výměnu ratifikačních listin mezi oběma státy.

KRÁTCE ZE ZAHRANIČÍ

- Evropská komise se odvolala proti rozsudku Tribunálu Evropské unie ohledně reklamní daně v Maďarsku (případ T-20/17). Tribunál v červnu zamítl rozhodnutí Evropské komise, podle kterého je maďarská reklamní daň neslučitelná s pravidly EU o státní podpoře.
- Evropská rada souhlasila se žádostí o prodloužení období podle čl. 50 odst. 3 Smluv o fungování EU, podle kterého Spojené království oznámilo svůj úmysl opustit EU. Prodloužení bude platit do 31. ledna 2020, zahrnuje však možnost Spojeného království opustit EU dříve, pokud obě strany v mezidobí ratifikují smlouvu o odstoupení. Do té doby zůstane Spojené království členským státem EU a všechna příslušná práva a povinnosti členství budou nadále platit.
- OECD vydala další interpretační pokyny týkající se provádění a fungování požadavků na podávání zpráv podle jednotlivých zemí (tzv. CbCR), jak bylo zavedeno v rámci akce BEPS 13.
- Bosna a Hercegovina jako již devadesátý stát podepsala mezinárodní smlouvu implementující opatření související se zamezením dvojího zdanění (projekt BEPS). Lotyšsko a Mauricius uložily své ratifikační listiny v říjnu, v platnost vstoupí 1. února 2020. Návrh na ratifikaci už má také estonský parlament, v platnost by měl vstoupit tři měsíce poté, co Estonsko uloží ratifikační listinu u OECD. Pro Norsko vstoupila tato smlouva v platnost 1. listopadu 2019.
- Horní komora rakouského parlamentu schválila návrh zákona, který zavádí daň z digitálních příjmů odvozených z online reklamy a ukládá provozovatelům online platform povinnost podávat reporty. Také schválila návrh zákona, kterým se do rakouského práva zavádějí antimonopolní zákony. Opatření bude účinné od 1. ledna 2020.
- Německý federální kabinet schválil návrh právních předpisů k převedení směrnice EU 2018/822 o pravidlech povinného zveřejňování (DAC 6) do německého vnitrostátního práva. Rovněž byla zveřejněna francouzská vyhláška č. 2019-1068 týkající se implementace této směrnice do vnitrostátního práva.
- Evropský parlament přijal usnesení, v němž naléhá na členské státy, aby se dohodly na postojích k návrhům týkajících se veřejného vykazování daní mezi jednotlivými zeměmi zaplacených nadnárodními společnostmi (country-by-country reporting). Ministři EU se dosud neshodli na návrhu předloženém už v roce 2016. Návrh může být znovu zrevidován v průběhu roku 2019 za finského předsednictví Rady EU.

30 | Daňové a právní aktuality - prosinec 2019

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.